

ngôn ngữ trẻ thơ

Trẻ em luôn lắng nghe.

Ngôn ngữ và việc học chữ
chương trình huấn luyện
Cẩm Nang Hướng Dẫn Người
Tham Gia

Tô Màu Thế Giới Trẻ Thơ

Bằng Những Kinh Nghiệm Học Chữ Từ Nhỏ

ngôn ngữ trẻ thơ

Trẻ em luôn lắng nghe.

Chương Trình Huấn Luyện

**Tô Màu Thế Giới Trẻ Thơ
Với Các Hoạt Động Học Chữ Khi Còn Nhỏ**

Những Người Tham Gia Biên Soạn Chương Trình

Tác giả:

Christyn Dundorf, Ph.D.
Portland Community College

Phỏng theo các tài liệu của Hiệp Hội Thư Viện Công Cộng (Public Library Association) và chương trình Association for Library Service to Children "Every Child Ready to Read @ your library®."

Với Sự Trợ Giúp Quý Giá của:

Renea Arnold và Leslie Celestin
Multnomah County Library, Early Childhood Resources

Chương trình Huấn Luyện về Ngôn Ngữ và Việc Học Chữ ở Trẻ Thơ này được biên soạn nhờ sự trợ giúp hảo tâm của 2003 Gale/Thomson Group và School Library Journal Giant Step Award.

Ngôn Ngữ và Học Chữ ở Trẻ Thơ: Chương Trình Bổ Tục Nghiệp Vụ Tiểu Bang Oregon.
Không được tái bản các tài liệu khi chưa có sự cho phép.

Mục Tiêu của Khóa Huấn Luyện

Khi kết thúc khóa huấn luyện này, quý vị sẽ:

- Hiểu được tầm quan trọng của việc phát triển ngôn ngữ và việc học chữ đối với thành tích học tập sau này.
- Hiểu sáu kỹ năng học chữ từ nhỏ - những kỹ năng rất quan trọng cho việc học chữ.
- Hiểu được các mốc chuẩn trong việc học chữ của trẻ em từ sơ sinh tới 5 tuổi.
- Hiểu sáu kỹ năng học chữ từ nhỏ hỗ trợ sự phát triển của trẻ em như thế nào.
- Học các hoạt động đơn giản có thể áp dụng trong môi trường mầm non.
- Học cách khuyến khích các kỹ năng học chữ từ nhỏ qua những hoạt động đọc sách có lợi cho trẻ em.

Hoạt Động Ôn Tập

Hiện tại quý vị đang áp dụng các biện pháp nào để chuẩn bị cho các em học sinh tại trung tâm quý vị tập đọc sách (hoặc sẵn sàng tập đọc)?

Biện pháp nào có tác dụng? Biện pháp nào được ưa thích?

Biện pháp nào không có nhiều tác dụng? Biện pháp nào không được ưa thích?

Có bất kỳ điều gì mà quý vị nghe nói tới là quan trọng (không phải là những gì đã được nhắc từ trước tới nay), nhưng quý vị vẫn chưa thử áp dụng vào các sinh hoạt trong chương trình mầm non của mình hay không? Tại sao lại không?

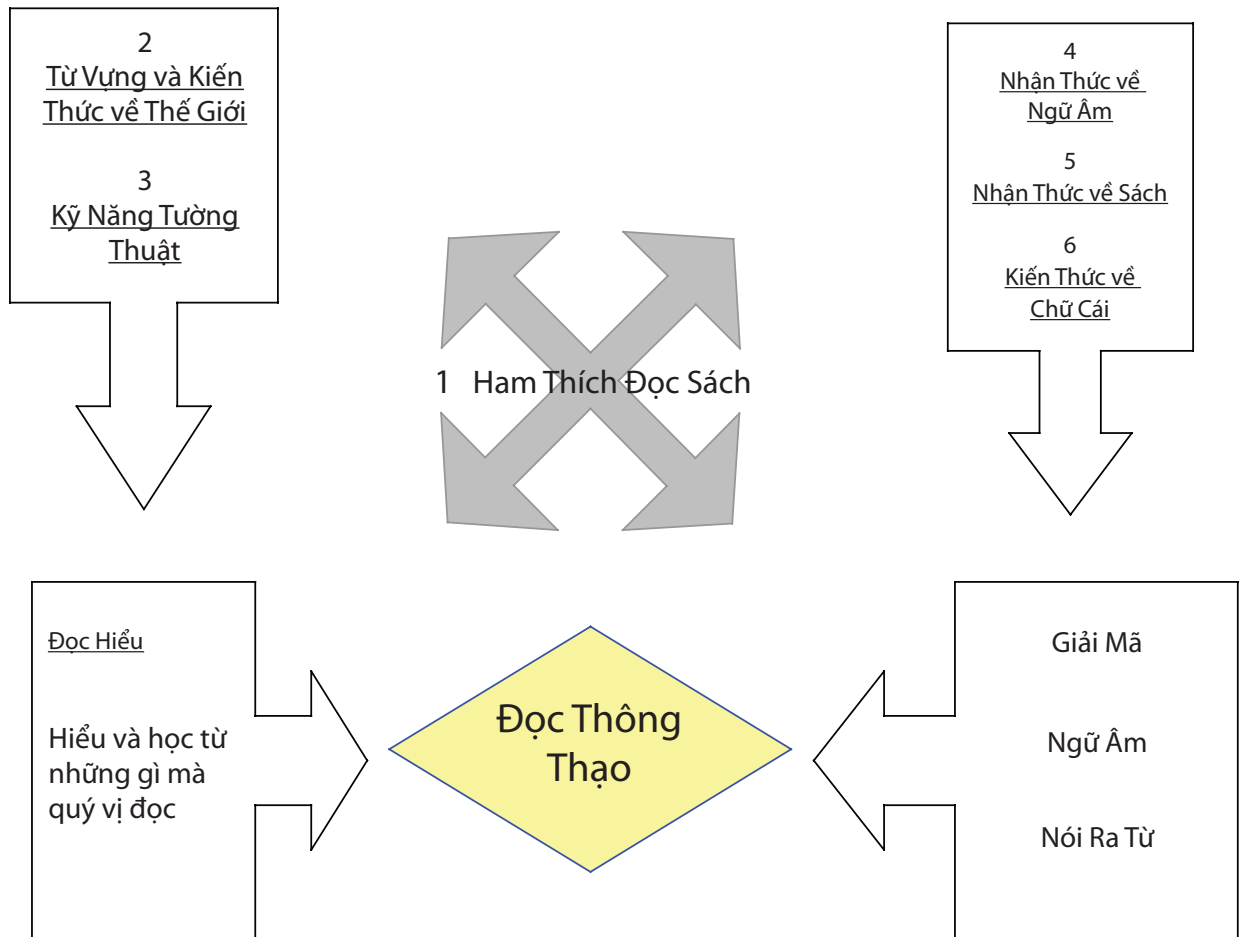
Trắc Nghiệm Đúng hoặc Sai về Tập Đọc

1. _____ Trẻ em khôn lớn và phát triển trong những căn nhà yên tĩnh, ít chuyện trò, có lợi thế về tập đọc.
2. _____ Đọc sách không phải là một tiến trình tự nhiên. Kỹ năng này không tự xuất hiện.
3. _____ Trẻ em học hỏi được nhiều hơn từ sách khi phụ huynh đọc hết câu chuyện mà không bị em làm gián đoạn.
4. _____ Trẻ em cần được nghe đọc sách ngay khi các em có thể hiểu được câu chuyện.
5. _____ Phần lớn các khó khăn trong việc đọc đều có thể ngăn ngừa được.
6. _____ Những trẻ em đặt nhiều câu hỏi khi đọc sách thường bỏ qua ý nghĩa của câu chuyện.
7. _____ Dừng lại để nói chuyện về các hình minh họa trong cuốn sách sẽ khiến trẻ em cảm thấy khó hiểu và ảnh hưởng tới khả năng hiểu câu chuyện của các em.
8. _____ Trẻ em học chữ được nhiều nhất khi sử dụng các tờ thực hành tập đọc và các thẻ ôn tập (flashcards) dạy các từ ngữ và âm thanh.
9. _____ Hát các bài hát và đọc thơ của trẻ mẫu giáo giúp chuẩn bị cho trẻ em tập đọc.
10. _____ Những trẻ em được nghe đọc sách nhiều trước khi đi học sẽ tập đọc dễ hơn những em khác không được nghe như vậy.
11. _____ Bất kể ngôn ngữ mẹ đẻ của quý vị là gì, nghiên cứu cho thấy rằng tốt nhất là nên đọc tiếng Anh cho trẻ em.
12. _____ So với việc nói chuyện với người lớn, việc đọc các cuốn truyện tranh dành cho trẻ em giúp các em học được vốn từ vựng phong phú hơn.
13. _____ Các bậc phụ huynh khuyến khích con mình học chữ bằng cách tạo ra một môi trường giống như trường học ngay ở nhà.
14. _____ Đa số những trẻ em gặp khó khăn về tập đọc cũng đều gặp khó khăn với các từ có vần điệu.

Sáu Kỹ Năng (hoặc Thành Phần) Học Chữ Từ Nhỏ

1. Ham Thích Đọc Sách
Thích tìm hiểu sách, muốn đọc sách và tập đọc.
2. Vốn Từ Vựng hoặc Kiến Thức về Từ Ngữ và Thế Giới
Hiểu ý nghĩa của các từ. Liên kết từ với các đồ vật, sự kiện hoặc khái niệm trên thế giới.
3. Kỹ Năng Tường Thuật
Có khả năng hiểu và kể chuyện.
4. Nhận thức về Ngữ Âm
Hiểu rằng các từ ngữ được tạo thành từ những âm thanh nhỏ hơn.
5. Nhận Thức về Sách Báo
Hiểu cách thức “hoạt động” của một cuốn sách hoặc một tác phẩm.
6. Kiến Thức về Chữ Cái
Nhận mặt chữ cái.

Sáu Kỹ Năng Này Góp Phần Giúp Trẻ Em Đọc Thông Thạo Như Thế Nào?

Ham Thích Đọc Sách

Ham Thích Đọc Sách: Đó là gì?

Ham thích đọc sách là mong muốn tìm hiểu về sách báo, muốn đọc và tập đọc. Một người ham thích đọc sách cảm thấy các cuốn sách và việc đọc sách mang lại sự thú vị, hấp dẫn và sự thỏa mãn.

Những trẻ em thích đọc sách rất muốn tập đọc và sẽ dễ có khả năng thành công hơn khi các em gặp khó khăn hay trở ngại.

Niềm ham thích đọc sách tự nuôi sống bản thân nó. Đứa trẻ càng tiếp xúc hiệu quả với sách báo thì em sẽ càng chủ động hơn trong việc tìm thêm sách và các cơ hội đọc sách khác.

Ham Thích Đọc Sách: Biểu hiện như thế nào?

Sự ham thích đọc sách có thể được khuyến khích ngay từ khi đứa trẻ mới ra đời. Nếu trẻ em có thể thường xuyên tiếp xúc với các cuốn sách và tìm hiểu sách cùng một người lớn, các em sẽ có khả năng trở thành người ham thích đọc sách hơn.

Những trẻ em ham thích đọc sách muốn nghe nhiều hơn. Các em muốn nghe câu chuyện thêm một lần nữa (và lại một lần nữa, một lần nữa, nghe đi nghe lại). Các em muốn mượn nhiều sách thư viện để đem về nhà hơn là để cho cặp của mình trống không.

Những trẻ em ham thích đọc sách muốn biết cách đọc. Các em muốn tập viết. Các em muốn tập ghi tên riêng của mình. Các em muốn nhìn thấy các từ của mình ở dạng chữ (cho dù quý vị ghi các từ đó hay là các em ghi).

Để phát triển và duy trì niềm ham thích đọc sách, các trẻ em cần phải:

- Đánh giá cao những điều thú vị mà việc đọc sách mang lại
- Coi đọc sách là một hoạt động giao tiếp cần chia sẻ với những người khác
- Coi đọc sách là cơ hội để khám phá sở thích của mình
- Đọc nhiều loại hình sách báo với nhiều mục đích khác nhau, từ giải trí cho tới thu thập thông tin
- Làm quen với các dạng văn viết khác nhau (ví dụ như giả tưởng, không giả tưởng, thơ)

Ham Thích Đọc Sách: Quý vị có thể làm gì?

Vui chơi với con quý vị cùng với các cuốn sách, việc tập viết và các từ ngữ!

Thể hiện rằng quý vị cũng thích đọc sách.

Tạo nên những kỷ niệm tốt đẹp bằng cách đọc các cuốn sách đặc biệt vào các khoảng thời gian nhất định trong năm (vào mùa lễ, sau cơn bão tuyết, sau khi mất một chiếc răng, khi những bông hoa đầu tiên bắt đầu nở).

Bắt đầu đọc sách từ sớm. Độ tuổi sơ sinh là thời gian tốt nhất để bắt đầu đọc sách cho trẻ em.

Biến việc cùng đọc sách thành thời gian sinh hoạt đặc biệt giữa quý vị và các em. Hãy cảm thấy thoải mái và thân mật bất kỳ khi nào có thể được.

Để trẻ em tự mình chọn những cuốn sách mà các em muốn đọc hoặc muốn được đọc cho nghe. Đọc cho từng em nghe trong cả ngày để bảo đảm rằng các sở thích của mỗi em đều được tìm hiểu.

Đặt rải rác các cuốn sách trong không gian quanh các em, các khu vực chơi xếp chồng, các khu vực chơi đóng kịch, bàn thay tã v.v....

Thu hút sự quan tâm của các em trước khi quý vị bắt đầu đọc một cuốn sách. Hãy nói những câu như, "Các con có muốn nghe chuyện KINH DỊ không?" ngay cả khi câu chuyện đó không đáng sợ. Khi các em đọc cuốn sách và nói "Oh, chuyện này không đáng sợ gì cả!", hãy nói với các em là các em dũng cảm tới mức nào.

Ngừng đọc ở ngay một đoạn thú vị trong cuốn sách và nói cho các em biết là quý vị sẽ đọc nốt sau.

Đưa ra những gợi ý về cuốn sách mà quý vị đang đọc và xem các em có thể đoán được đó là cuốn sách nào hoặc cuốn sách đó nói về điều gì hay không.

Đọc ở nhiều địa điểm, dưới một tán cây đặc biệt ở ngoài trời, dưới cầu thang, trong một chiếc hộp bìa cứng, hoặc nằm dưới bàn. Đọc ở nhiều thời điểm khác nhau, khi nằm, nhún nhảy theo nhạc, đứng dậy, xếp hàng, hãy thử đọc một quyển sách giáo lý khi các em nằm chợp mắt buổi trưa.

Chỉ ra cảm xúc của các nhân vật trong cuốn sách. Hãy hỏi các em có cảm nghĩ như vậy không. Trẻ em cần có khả năng liên kết với câu chuyện.

Hãy thử áp dụng các hoạt động dựa trên câu chuyện. Hãy vẽ ra, phân tích và tạo dựng một thứ gì đó từ câu chuyện. Điều quan trọng nhất là cố gắng để trẻ em liên kết với câu chuyện theo cách nào đó và biến câu chuyện đó trở thành kinh nghiệm riêng của các em.

Hiểu Nội Dung Phía Sau Câu Chuyện

Khi đọc các cuốn sách mới cho trẻ em, hãy xem quý vị có thể tìm hiểu thêm về tác giả hoặc lý do tại sao tác giả lại viết cuốn sách đó hay không.

Ví dụ, Holly Hobbie, tác giả của các cuốn sách Toot and Puddle, đã tạo ra một loạt búp bê cho các em gái (búp bê Holly Hobbie) rất nổi tiếng cách đây 30 năm. Hãy tìm hiểu xem tại sao bà Holly lại chuyển từ búp bê sang những chú heo con xinh xắn.

Marc Brown, tác giả của các cuốn sách về Arthur, đã ẩn tên các con mình (Tolon, Tucker, và Eliza) trong tất cả các cuốn sách về Arthur. Hãy tìm hiểu xem điều gì đã khiến ông ta bắt đầu làm như vậy. Xem các em có thể tìm được những cái tên đó trong sách hay không.

Hãy chia sẻ với các em những lời đồn đại, các câu chuyện hoặc những động cơ lý thú.

Các Nguồn Trợ Giúp cho Người Lớn

Hall, S. Straight Talk About Reading: How Parents Can Make a Difference During the Early Years.

Schickedanz, J. Much More Than the ABCs: The Early Stages of Reading and Writing.

Trelease, J. The Read-Aloud Handbook.

Public Library Association. www.pla.org/preschool.htm

National Center for Family Literacy. www.famlit.org

Center for Improvement of Early Reading Achievement. www.ciera.org

Vốn Từ Vựng và Kiến Thức về Thế Giới

Vốn Từ Vựng và Kiến Thức về Thế Giới: Đó là gì?

Hiểu ý nghĩa của từ.

Định nghĩa “dua” là gì?

Sự khác biệt giữa “dua” và “dừa” là gì? Hai từ này giống nhau như thế nào?

Liên kết các từ với đồ vật, sự kiện hoặc các khái niệm trên thế giới.

Việc học ý nghĩa của một từ có thể dẫn tới việc học ý nghĩa của nhiều từ khác và các mối quan hệ giữa các từ này.

Khi trẻ em phát triển Vốn Từ Vựng, các em cũng phát triển Kiến Thức về Thế Giới – hiểu biết cách thế giới hoạt động như thế nào, trên thế giới có những gì, v.v...

Khi trẻ em có Vốn Từ Vựng và Kiến Thức về Thế Giới phong phú hơn, các em có thể dễ dàng...

- Phỏng đoán về các từ mà các em đang đọc (giải mã).
- Áp dụng kiến thức về thế giới khi các em cố gắng hiểu nội dung mình đang đọc (đọc hiểu).

Vốn Từ Vựng và Kiến Thức về Thế Giới: Biểu hiện như thế nào?

Ngay cả trẻ em nhỏ tuổi cũng học từ rất nhanh. Người ta ước tính rằng bắt đầu từ năm 2 tuổi, một đứa trẻ có thể học được khoảng từ 9 tới 12 từ mỗi ngày.

Trẻ nhỏ (3 tuổi) rất tích cực học tập. Các em cần sờ mó hoặc tìm hiểu một thứ gì đó để học các từ gắn liền với đồ vật hoặc kinh nghiệm đó. Ở lứa tuổi này, việc cố gắng “dạy” trẻ em một thứ gì đó có thể sẽ làm quý vị bức mình. Tuy nhiên, khi cung cấp cho trẻ nhiều hoạt động và từ ngữ mô tả các hoạt động, các em sẽ học được các từ mới và kiến thức mới dễ dàng.

Khi đứa trẻ lớn hơn (4 và 5 tuổi), các em có thể học các từ mới và những điều mới nếu các em nhìn thấy một thứ gì đó có liên quan tới đề tài này (các đồ vật cụ thể, một bức hình trong sách v.v...). Phương pháp học từ sách hoặc học từ nói chuyện về các sự vật có thể tạo dựng hoặc phát triển các từ ngữ và khái niệm mà học sinh tiếp thu từ kinh nghiệm của các em.

Mặc dù trẻ em học ngôn ngữ với tốc độ rất nhanh, có thể phải mất nhiều lần tiếp cận với một từ thì đứa trẻ mới biết ý nghĩa “thực sự” của từ. Xin lưu ý rằng ngay cả khi nghe có vẻ như trẻ em biết là các em đang nói gì, sự hiểu biết của các em về một đề tài hoặc khái niệm có thể rất khác so với thực tế.

Khi còn nhỏ, trẻ em có thể sử dụng một từ ngữ cho tất cả các đồ vật có liên quan. Ví dụ như “xe tải” có thể được sử dụng cho tất cả các loại xe (kể cả xe đạp!).

Trẻ em có thể thay thế một từ chỉ một đồ vật bằng một từ khác nghe quen thuộc nhưng có ý nghĩa hoàn toàn khác (gọi một chiếc lều trong rừng là “lều rừng”).

Trẻ em có thể kết hợp hai từ với nhau để tạo thành một từ ghép mô tả một khái niệm (nói “ngày cuối cùng” thay vì nói “ngày hôm qua”).

Ngạc nhiên làm sao, là người lớn, chúng ta thường hiểu được chính xác ý trẻ em đang cố gắng muốn truyền đạt (ví dụ như câu nói các trẻ em là những người truyền tin rất tốt!). Các lỗi như thế này giúp quý vị có điều kiện nói về từ ngữ - các từ ngữ giống nhau ở điểm nào, khác nhau ở điểm nào, âm thanh của từ, ý nghĩa của từ, v.v... Trên thực tế, những trẻ em được người khác nói chuyện và đọc sách cho nghe thường xuyên hơn sẽ thể hiện vốn từ vựng và kiến thức về thế giới rộng hơn.

Vốn Từ Vựng và Kiến Thức về Thế Giới: Quý vị có thể làm gì?

- Nói cho các em nghe về nghĩa của từ ngữ khi các từ đó xuất hiện trong cuộc chuyện trò.

Trẻ em sẽ chăm chú lắng nghe quý vị nói về nghĩa của một từ nhất nếu từ đó xuất hiện một cách tự nhiên trong các cuộc chuyện trò hoặc nếu từ đó có liên quan tới điều mà em quan tâm (những từ loại nào mà quý vị có thể nghĩ ra có liên quan tới khủng long hoặc công chúa).

“Thật buồn cười, từ “bánh” có hai nghĩa. Từ này có thể là nói tới những chiếc bánh thơm ngon, hoặc cũng có thể có nghĩa là bánh xe.”

Trẻ em không cần phải biết là hai từ này có cách viết khác nhau, chỉ riêng việc hiểu được một từ có thể có hai nghĩa cũng giúp trẻ hiểu thêm về từ ngữ cũng như về thế giới.

- Làm gương cho trẻ trong việc quan tâm tới từ ngữ.

Đã bao giờ mẹ hoặc thầy giáo yêu cầu quý vị tìm một thứ gì đó trong từ điển chưa? Quý vị có còn tìm các thứ trong từ điển nữa không? Hay tìm trên mạng Internet?

Khi chỉ cho trẻ em thấy rằng việc tìm nghĩa của các từ là điều mà người lớn thích làm, quý vị đang khuyến khích các em chủ động tìm hiểu về từ ngữ và về thế giới quanh em.

- Giúp trẻ em tìm hiểu về thế giới

Đưa trẻ tới nhiều nơi (sở thú, nhà hàng, xe buýt, bờ sông, công viên, bệnh viện). Hãy nói cho các em nghe về những thứ quý vị nhìn thấy và về việc quý vị đang làm.

Nếu chương trình của quý vị cho phép trẻ em xem TV, nhớ xem cùng các em và nói về những gì đang diễn ra trên TV và tại sao lại như vậy. Hãy khuyến khích trẻ xem các chương trình TV “mang tính giáo dục” (ví dụ như Nature trên đài OPB hoặc đài Animal Planet) hơn là để trẻ xem các chương trình hoạt họa thông thường.

- Đọc cho trẻ em nghe cả tiểu thuyết và văn xuôi

Đọc sách có thể là một phương pháp hiệu quả đến mức khó tin trong việc giúp trẻ phát triển vốn từ vựng và sự hiểu biết của các em về thế giới. Những cuốn sách chứa đựng các từ ngữ mà trẻ em (và thậm chí cả người lớn) chưa nghe thấy bao giờ. Sách có thể “đưa” trẻ (và thậm chí cả người lớn) đến những nơi hoặc những thế giới mà trước đây chưa từng đến bao giờ.

Một quyển sách hay có thể khơi dậy ở trẻ em mong muốn được biết thêm về một sự kiện, một vật cụ thể hoặc một động vật trong thế giới của các em.

CÁC HOẠT ĐỘNG

- Nấu nướng cùng các em.
- Trồng cây và chăm bón hạt giống cùng các em.
- Đi thăm một trang trại.
- Đi thăm một công trường xây cất.
- Đi thăm viện bảo tàng.
- Tìm trên báo thông tin về những buổi hoà nhạc hay diễn kịch miễn phí và đưa các em đi xem.
- Hãy xem xét danh sách các địa điểm/hoạt động sau đây. Quý vị có thể đưa nhóm trẻ em được quý vị chăm sóc tới những nơi đó không? Nếu không, làm sao để tạo ra một không gian tương tự trong lớp học của quý vị? Quý vị có thể thêm được gì vào khu vực chơi đóng kịch? Quý vị có thể đọc những cuốn sách nào? Quý vị có thể tìm được những thông tin hay các bức hình gì trong các tạp chí hoặc trên mạng Internet không? Những ai có thể đến thăm và nói chuyện với các em?

Ví dụ, nếu không thể tới một nông trại hoặc một khu vườn cộng đồng, quý vị có thể tự tạo một khu vườn nho nhỏ trong sân không? Một khu vườn trong thùng đựng hàng? Quý vị có thể bới đất để tìm giun cùng với các em hoặc tạo phân trộn làm bằng lá và các thứ rau quả thừa sau bữa ăn. Quý vị có thể nhờ nhân viên thư viện dành cho trẻ em tìm các câu chuyện và cuốn sách nói về kỹ thuật làm vườn hoặc canh tác. Quý vị có thể mời ai đó từ một khu vườn cộng đồng hoặc khu ươm cây địa phương đến nói chuyện về trồng trọt. Quý vị có thể cùng với các em làm một tập san trồng vườn để theo dõi và mô tả cách cây cối sinh trưởng.

• Xưởng Nghệ Thuật	• Tiệm Bán Đồ Thủ Công Mỹ Nghệ
• Lò nướng bánh	• Ngân Hàng
• Tiệm Cắt Tóc	• Khu Trại
• Sân Nhảy	• Trung Tâm Giữ Trẻ Ban Ngày/Trường Mầm Non
• Phòng Mạch Bác Sĩ/Nha Sĩ	• Nhà Hàng Bán Đồ Ăn Nhanh
• Trạm Cứu Hỏa	• Nơi Bán Đồ Cũ của Các Gia Đình (Garage Sale)
• Tiệm Bán Rau Trái/Tiệm Bán Hoa	• Trạm Xăng
• Bệnh Viện	• Tiệm Giặt Là
• Thư viện/tiệm sách	• Tiệm tạp hóa
• Tiệm Bảo Trì Sửa Chữa Xe Cộ/Tiệm Cơ Khí	• Bưu Điện
• Tiệm In/Sao Chụp Tài Liệu	• Viện Bảo Tàng Không Gian/Đài Quan Sát
• Sự kiện thể thao	• Tiệm Bán Đồ Cơ Khí
• Tiệm Bán Quần Áo/Giày Dép	• Rạp Hát/Khán Phòng
• Hãng Lữ Hành	• Phòng Mạch của Bác Sĩ Thú Y
• Tiệm Cho Thuê Băng Hình Video	• Khu Bảo Tồn Động Vật Hoang Dã/
Khu Thủy Sinh/Sở Thú

Kỹ Năng Tường Thuật

Kỹ Năng Tường Thuật: Đó là gì?

Kỹ Năng Tường Thuật là khả năng hiểu và kể chuyện hoặc mô tả các sự kiện.

Đa số các câu chuyện đều có kết cấu có thể đoán trước được. Sẽ có phần mở đầu, phần giữa và phần kết thúc. Trong một câu chuyện, chúng ta biết được các nhân vật là ai, họ làm gì, và tại sao họ lại làm những việc mà họ làm.

Kỹ năng tường thuật giúp trẻ em tập đọc vì khi hiểu “kết cấu câu chuyện”, các em có thể dự đoán tốt hơn diễn biến của câu chuyện đó. Việc này hữu ích khi trẻ em cố gắng đọc một câu chuyện và cố gắng hiểu những gì mà các em vừa đọc (đọc hiểu). Khi trẻ em không hiểu một câu chuyện, kỹ năng tường thuật có thể giúp các em biết cần hỏi những dạng câu hỏi nào để hiểu được câu chuyện đó.

Kỹ Năng Tường Thuật: Biểu hiện như thế nào?

Trẻ nhỏ (khoảng 3 tuổi) có thể mô tả diễn biến của các sự kiện thường xuyên xảy ra (Chuyện gì xảy ra vào giờ ăn trưa? Chuyện gì xảy ra khi quý vị tới tiệm McDonalds?). Các “kịch bản sự kiện” này là dạng kỹ năng tường thuật sơ khởi. Khi khôn lớn, trẻ em sẽ dần dần bổ sung thêm chi tiết vào các kịch bản của mình.

Quý vị cũng có thể nghe thấy trẻ nhỏ sử dụng những câu kể chuyện như “ngày xưa ngày xưa” hoặc “hết chuyện.”

Khi còn nhỏ, trẻ em có thể kể chuyện về các sự kiện trực tiếp liên quan tới kinh nghiệm của các em. Khi lớn hơn, các em bắt đầu tưởng tượng và kể chuyện về những thứ mà các em chưa từng gặp.

Kỹ Năng Tường Thuật: Quý vị có thể làm gì?

- Hãy đề nghị trẻ em mô tả về ngày cuối tuần của các em và những gì xảy ra trong khi đi nghỉ mát.
Khi mô tả các sự kiện đã trải qua, trẻ em đang kể chuyện cho quý vị nghe. Quý vị có thể hỏi các câu hỏi mang tính gợi ý để giúp em nhớ đưa các chi tiết và thông tin liên quan vào câu chuyện của mình.
- Đề nghị trẻ em mô tả các hình chụp hoặc các câu chuyện gắn liền với các bức hình đó. Ghi lại câu chuyện (hoặc tường thuật). Cố gắng không sửa những từ ngữ em dùng theo hướng để câu nói hoặc câu chuyện của em nghe hay hơn. Hãy hỏi xem em có muốn thêm bất kỳ thông tin nào vào bức hình hoặc câu chuyện của mình hay không.

- Mời đứa trẻ “cho xem và kể chuyện” về các đồ vật đặc biệt mang đi từ nhà. Trẻ nhỏ ở lứa tuổi mầm non có thể khó ngồi yên cho tới hết một buổi “cho xem và kể chuyện” liên quan tới cả lớp. Tuy nhiên, khi từng em mang theo một thứ gì đó từ nhà, quý vị có thể mời các em cùng chia sẻ đồ vật đó với nhóm trong thời gian sinh hoạt theo nhóm. Đồng thời, hãy đặt các câu hỏi mang tính gợi ý để giúp trẻ em ra một “bản tường thuật” về đồ vật đặc biệt của các em.
- Diễn các câu chuyện với trẻ em. Khuyến khích trẻ em diễn lại các câu chuyện bằng con rối hoặc quần áo phục trang. Một số trẻ em sẽ rất thích tạo ra một “chương trình biểu diễn” hoặc “bộ phim”. Các em có thể biểu diễn về các câu chuyện của riêng mình hoặc diễn lại một câu chuyện trong một cuốn sách quen thuộc.
- Dùng các bảng nam châm hoặc bảng bằng vải bạt để kể chuyện. Tự làm các bảng bằng vải bạt và dựng các câu chuyện hoặc mua các “bảng bằng vải bạt” hoặc “bảng nam châm” đã làm sẵn và các nhân vật trong câu chuyện. Cho các em tham gia kể chuyện và đặt các miếng vải dính. Để bảng bằng vải bạt và các mảnh chi tiết về câu chuyện ra ngoài cho các em tìm hiểu trong giờ chơi tự chọn hoặc chơi tự do.
- Đọc sách và nói chuyện về sách. Nói chuyện với trẻ em về những cuốn sách mà quý vị đang đọc. Đặt các câu hỏi về những gì đã xảy ra và tại sao.

Khi đọc sách, hãy dừng lại một lúc và hỏi xem các em nghĩ rằng chuyện gì sẽ xảy ra kế tiếp.

Nói về sự liên quan của câu chuyện với các sự kiện trong cuộc sống của trẻ em tại cơ sở giữ trẻ của quý vị.

Những cuốn truyện tranh không lời với các bức tranh chi tiết, nhưng chỉ có rất ít hoặc không có lời, sẽ giúp trẻ em tự tạo nên câu chuyện của riêng mình.

CÁC HOẠT ĐỘNG

- Nghĩ ra một Câu Chuyện
Với cả nhóm hoặc một vài trẻ em, hãy nghĩ ra một câu chuyện dẫn theo từng phần. Hàng ngày hoặc mỗi tuần một lần, hãy hỏi về phần chuyện kế tiếp. Ghi lại những gì trẻ em nói theo cách diễn đạt của các em. Đặt câu hỏi về các sự kiện hoặc nhân vật mới đã được giới thiệu. Giúp trẻ em thấy cách một câu chuyện tạo ra sự liên kết giữa đã gì xảy ra trước đó và những gì được viết ra.

Nghĩ ra một hai câu chuyện trong một năm và xem kỹ năng tường thuật của trẻ em thay đổi như thế nào. Khi câu chuyện “kết thúc”, hãy đánh máy lại câu chuyện này và công bố cho các gia đình trong chương trình của quý vị. Mời các gia đình tới dự một buổi “giới thiệu sách.”

- Thêm Tình Tiết vào Các Câu Chuyện Ưa Thích
Chuyện gì xảy ra sau khi Max tới thăm khu Động Vật Hoang Dã? Năm chú khỉ con còn làm gì nữa? Với trẻ em, hãy viết thêm Phần II của các cuốn sách mà các em ưa thích. Ghi lại những gì trẻ em nói theo cách diễn đạt của các em. Hỏi các câu hỏi yêu cầu giải thích rõ (Tại sao nó lại làm như vậy? Chuyện gì xảy ra?). Hãy đề nghị trẻ em minh họa trình tự câu chuyện. “Xuất bản” câu chuyện này để trẻ em mang về nhà hoặc niêm yết câu chuyện và các bức tranh trong phòng.

Các Nguồn Trợ Giúp cho Người Lớn

Champlin, C. Storytelling with Puppets.

Hunt, T. Puppetry in Early Childhood Education.

Kohl, M. Making Make-Believe: Fun Props, Costumes, and Creative Play Ideas.

Sierra, J. Flannel Board Storytelling Book.

Nhận Thức về Ngữ Âm

Nhận Thức về Ngữ Âm: Đó là gì?

Hiểu rằng từ được tạo thành bởi các âm nhỏ hơn.

Nhận thức về ngữ âm là một kỹ năng thính giác chứ không phải là kỹ năng thị giác. Quý vị không bắt buộc phải biết hoặc nhìn thấy chữ C để biết là từ “chó” bắt đầu bằng âm /c/.

Nhận thức về ngữ âm xuất hiện trước “âm từ”. Để hiểu âm từ, ta phải biết các dạng âm mà một ngôn ngữ tạo ra (nhận thức về ngữ âm), có thể nhận biết các chữ cái trong bảng chữ cái, và sau đó ghép hai chữ cái với nhau.

Nhận Thức về Ngữ Âm gồm có...

Nhận thức về vần điệu.

Học ăn học nói, học gói học mở.

Nhận thức về âm vị:

Bánh mì: Bánh/mì

Bướm bướm: Bư/ơm/bư/ớm

Nhận thức về hình vị (âm thanh nói nhỏ nhất):

Nói: N/ói

Vui: V/ui

Nhận thức về âm ở đầu hoặc cuối từ.

Từ Nói bắt đầu bằng âm /n/ và kết thúc bằng âm “ói”.

Nếu lấy âm N đi và thêm âm G từ đó sẽ trở thành Gói.

Khi trẻ em hiểu rõ hơn về các âm thanh mà từ ngữ tạo ra và đã luyện tập hoặc tìm hiểu về các âm thanh này, các em có thể dễ dàng hơn trong việc...

- Nắm bắt các âm thanh được thể hiện qua chữ cái.
- Giải mã (đọc) các từ.
- Đánh vần các từ.

Một Số Định Nghĩa

Nhận Thức về Ngữ Âm: Sự nhận thức rằng ngôn ngữ được tạo nên từ nhiều dạng âm khác nhau. Các âm có thể là các bộ phận nhỏ của từ (hình vị) hoặc các phần lớn hơn của từ (âm vị).

Âm vị: Các bộ phận của từ nói có các âm thanh nguyên âm (ví dụ như syl-la-ble).

Âm đầu: Âm thanh đầu của một âm vị. Ví dụ, Âm đầu của từ “nói” sẽ là âm /n/. Âm đầu của từ “Chó” sẽ là âm /Ch/.

Âm cuối: Một phần của âm vị bao gồm nguyên âm và các chữ cái/âm sau nguyên âm đó. Âm cuối của từ “nói” sẽ là “ói” và âm cuối của từ “chó” sẽ là “ó.”

Hình vị: Các bộ phận nhỏ nhất của âm thanh trong một ngôn ngữ. Việc thay đổi hình vị trong một từ có thể làm thay đổi ý nghĩa của từ. Ví dụ, khi quý vị thay âm /n/ trong từ “nói” bằng âm /g/, từ đó sẽ biến thành “gói.”

Nhận Thức về Hình Vị: Nhận thức về hình vị trong ngôn ngữ. Những trẻ em thể hiện nhận thức về hình vị có thể chơi với các âm thanh trong từ ngữ (thay “nói” thành “gói” và ngược lại). Cần lưu ý là sự nhận thức về hình vị không bao gồm việc liên kết các âm thanh với một chữ cái cụ thể trong bảng chữ cái.

Tự vị: Các chữ cái trong bảng chữ cái tương ứng với các hình vị. Một số hình vị được thể hiện bằng các chữ. Một số hình vị được thể hiện bằng nhiều tự vị (ch, ngh, tr).

Âm từ: Nhận thức và hiểu sự liên kết giữa tự vị với hình vị. Ví dụ, việc hiểu rằng “b” đi kèm với âm thanh /b/ hoặc bất kỳ từ nói nào có thể được viết bằng các chữ cái cụ thể tương ứng với các âm thanh đó trong từ.

Nhận Thức về Âm Vị: Biểu hiện như thế nào?

Nghiên cứu cho thấy rằng thậm chí các em bé sơ sinh dường như cũng có thể nhận biết được khi các âm thanh nói được sắp xếp đúng cách và khi các âm thanh nói lẫn lộn.

Trẻ em 1 tuổi cũng có thể nghe và lặp lại các âm vị trong từ. Các em bắt chước theo mô hình ngôn ngữ và âm thanh của các từ ngữ.

Trẻ em Hai-Ba và Bốn tuổi có thể nhận biết và chỉ ra khi có hai từ nghe giống nhau. Trẻ em ở độ tuổi này có thể ghi nhớ và thuật lại các bài hát và bài thơ có vần điệu. Các vần điệu và âm thanh bắt đầu giúp các em nhớ các bài hát và bài thơ đó.

Trẻ em từ Bốn và Năm tuổi có thể cho quý vị biết âm thanh đầu tiên của một từ (ví dụ như “Từ “bát” bắt đầu bằng âm /b/”). Ở độ tuổi này, trẻ em thích các câu chuyện có vần điệu, nhịp điệu hoặc câu đố (ví dụ như các em sẽ thấy một câu chuyện buồn cười vì vần điệu chứ không phải là vì đó là một câu chuyện vui).

Nhận thức về ngữ âm không phát triển “tự nhiên” (như đi lại hoặc nói).

Trẻ em cần có rất nhiều kinh nghiệm với những từ ngữ khác nhau (những từ ngữ có vần điệu và những từ ngữ không có vần điệu) để “nhìn thấy” (biết được) những điểm giống nhau và khác nhau về âm thanh (trái với việc chỉ có thể nhìn thấy sự khác biệt giữa ý nghĩa của các từ ngữ).

Thông thường, những trẻ em học hai ngôn ngữ một lúc hoặc những em học ngôn ngữ thứ nhì có nhận thức về ngữ âm tốt hơn. Trong khi học ngôn ngữ, hàng ngày các em phải phân loại các âm thanh ngôn ngữ và nhận thấy các điểm giống nhau và khác nhau để phân biệt giữa hai ngôn ngữ.

Khi được yêu cầu tự tạo vần điệu, trẻ em có thể gặp nhiều lỗi. Các em có thể nghĩ ra một từ có vần điệu nhưng không có nghĩa chứ không phải là một từ thực sự. Các em có thể sử dụng vần điệu gồm có hai từ trong khi các từ đó lại không có vần điệu. Chuyện này là bình thường. Thậm chí việc cố gắng tìm một vần điệu cũng cho thấy rằng trẻ em biết là ngôn ngữ và từ ngữ có thể được chia thành các âm thanh nhỏ hơn.

Nhận Thức về Ngữ Âm: Quý vị có thể làm gì?

- Chơi với từ ngữ!

Quý vị đã từng nghe thấy một từ khiến quý vị cảm thấy buồn cười không (tính tình tang, í a í a...)? Hãy cùng chơi từ ngữ với trẻ em. Cho trẻ em thấy rằng từ ngữ cũng có thể khiến người lớn mỉm cười hoặc cười vui.

Lưu ý khi trẻ em nhận thấy các từ. Cùng các em tìm hiểu các từ ngữ.

Tên của đứa trẻ luôn là điểm xuất phát thích hợp khi tìm âm thanh của từ. “Nè, Mi, món ăn ưa thích của con, bắt đầu bằng âm M, tên của con đó.”

- Hát tất cả mọi thể loại bài hát, các bài hát có vần điệu, các bài hát đồng dao, các bài hát theo vần).

Các bài hát và âm nhạc có thể là cách “tự nhiên” để trẻ em khám phá các âm thanh của từ. Các bài hát kéo dài một số âm thanh hoặc qua nhanh những âm thanh khác. Các bài hát có thể giúp nhấn mạnh những cách thức trong đó âm thanh nghe giống nhau (vần điệu) hoặc khác nhau.

Vỗ tay bắt nhịp theo bài hát. Quý vị có thể vỗ tay theo tiếng trống, với mỗi từ, hoặc với các âm vị trong từ. Đưa cho trẻ em một số nhạc cụ tạo giai điệu và âm thanh khác (ví dụ như chiếc xúc xắc, gậy tạo âm thanh, lúc lắc, hoặc cái xúng xểng) để tạo ra âm thanh phong phú.

- Gọi Tên Các Âm Thanh.

Tên gọi của trẻ em rất quen thuộc và quan trọng đối với các em. Các chữ cái và âm thanh của tên đứa trẻ là những chữ cái và âm thanh đầu tiên mà đứa trẻ thường học.

Trong giờ sinh hoạt theo nhóm, hãy sử dụng các gậy bắt nhịp hoặc chiếc xúc xắc và đập đập theo các âm vị trong tên của mỗi đứa trẻ.

Khi trẻ em được giải tán để chuyển từ hoạt động này sang hoạt động khác (giờ kể chuyện sang giờ ăn nhẹ, giờ ăn trưa hoặc chuẩn bị ngủ trưa), hãy giải tán từng em bằng cách nói tên của các em và vỗ tay theo âm tiết.

- Đọc các bài thơ có vần điệu.

Dung dăng dung dẻ
 Dắt dế đi chơi
 Đến ngõ nhà Trời
 Lạy Cậu lạy Mợ
 Cho chó về quê
 Cho dê đi học
 Cho cóc ở nhà
 Cho gà bới bếp
 Xì xà xì xụp.

Bí ngô là cô đậu nành
 Đậu nành là anh dưa chuột
 Dưa chuột cậu ruột dưa gang
 Dưa gang cùng hàng dưa hấu
 Dưa hấu là cậu bí ngô

Thêm các cử động của bàn tay và cử động cơ thể vào các vần điệu để biến các vần điệu trở nên thú vị!

Vỗ tay theo các vần điệu. Quý vị có thể vỗ tay khi bắt đầu mỗi câu, khi bắt đầu mỗi từ hoặc cho mỗi âm tiết.

Các bài thơ có vần điệu và bài hát không cần phải có ý nghĩa. Trên thực tế, những từ ngữ vô nghĩa được tạo ra trong các vần điệu này dường như lại rất thú vị!

Kéo cửa kéo kít
 Làm ít ăn nhiều
 Đụng đầu ngủ đó
 Nỡ lấy mất cửa
 Lấy gì mà kéo.

Vần điệu cũng có các biến thể khác, ví dụ như:
 Bao giờ cho đến tháng ba,

Ếch cắn cổ rắn tha ra ngoài đồng.

Hùm nằm cho lợn liếm lông,

Một chục quả hồng nướng lão tám mươi.

Thằng Bờm có cái quạt mo,

Phú ông xin đổi ba bò chín trâu.

Bờm rằng: Bờm chẳng lấy trâu!

Phú ông xin đổi ao sâu cá mè.

Bờm rằng: Bờm chẳng lấy mè !

Phú ông xin đổi một bè gỗ lim.

Bờm rằng: Bờm chẳng lấy lim!

Phú ông xin đổi đôi chim đôi mồi.

Bờm rằng: Bờm chẳng lấy mồi !

Phú ông xin đổi nắm xôi, Bờm cười
 Thay thế các từ khác để nói thật hay!

- Đọc Các Cuốn Sách Có Vần Điệu.

Có hàng trăm cuốn sách dành cho trẻ em tại thư viện địa phương, trong đó có các từ và câu có vần điệu.

CÁC HOẠT ĐỘNG

• I Spy

Cô tìm thấy một thứ gì đó bắt đầu bằng âm "M" (tạo ra âm thanh "mờ").

Cháu có thấy không?

Cô nhìn thấy một cái gì đó bắt đầu bằng âm "B" (tạo âm thanh "bờ").

Cháu có nhìn thấy không?

Khó hơn: Cô nhìn thấy một độ vật nào kết thúc bằng âm "ờ".

Cháu có nhìn thấy không?

Lặp lại với các âm khác của chữ cái. Đây là một hoạt động rất thú vị trong khi chờ đợi (xe buýt, đứng xếp hàng, hoặc đi bộ).

• Nghe và Mô Tả Âm Thanh

Các hoạt động khuyến khích trẻ em nghe và nói về âm thanh giúp các em có được những kỹ năng nhận biết sự khác nhau khó nhận thấy giữa các âm thanh và vốn từ vựng để mô tả các âm thanh đó. Các kỹ năng này có thể giúp tạo nền tảng để lắng nghe và nhận biết những khác biệt về âm thanh trong ngôn ngữ (Hohmann, 2002). Khuyến khích trẻ em nhận biết hoặc mô tả các âm thanh mà các em nghe thấy ở bên ngoài, bên trong, vào giờ ngủ, trong khi đi bộ, trong khi nghe nhạc hoặc nghe đĩa.

Thu âm khi một đứa trẻ nói một câu ngắn và sau đó chơi trò chơi xem ai có thể nhận ra giọng nói của ai. Thu âm các âm thanh trong khu phố và xem đứa trẻ có thể nhận biết được các âm thanh đó hay không.

• Theo Dõi Các Bài Thơ, Bài Hát và Vần Điệu

Lưu giữ một danh sách các bài thơ, bài hát và vần điệu mà trẻ em đã học (dán một danh sách trong lớp học để các em nhận biết mặt chữ). Đôi khi, quay trở lại các bài hát và vần điệu trong suốt năm. Sử dụng kiến thức của quý vị về các bài đồng dao mà trẻ em đã học khi chơi các trò chơi vần điệu khác với trẻ em hoặc khi quý vị chỉ ra các vần điệu trong ngôn ngữ.

• Các Thông Tin Thay Thế Vần Điệu

Khi đọc các vần điệu quen thuộc với trẻ em, hãy thay thế một từ không có vần điệu ở vị trí của từ có vần điệu thông thường (Thằng bươm có cái quạt mo, phú ông xin đổi ba bò chín trâu...). Khi các em ngắt lời quý vị, hãy hỏi xem có điều gì không đúng. Xem có em nào nhận biết được rằng từ được thay thế không có vần điệu hay không. Nếu không, hãy giải thích cho các em biết rằng bài thơ nghe không đúng vì đã sử dụng một từ khác VÀ bài thơ nghe không còn hay nữa vì từ mới đó không tạo vần điệu. Hãy hỏi xem có em nào nghĩ ra các từ khác có vần điệu hay không.

- Nhận Ra Điệp Âm
Điệp âm (khi các âm thanh đầu tiên của từ là giống nhau – dưa, dừa, dứa hoặc hát, mát, tát) là một đặc điểm khác của âm thanh của ngôn ngữ mà trẻ em sẽ bắt đầu nhận thấy. Khi trẻ em bắt đầu nhận thấy các âm thanh của ngôn ngữ và có thể nhận biết các âm đầu của từ (ví dụ như Dưa bắt đầu bằng âm /d/), quý vị có thể bắt đầu nói về điệp âm.

Khi lần đầu tiên nói chuyện với trẻ em về điệp âm, hãy vỗ tay theo các âm tiết (con-chim-chích-chòe). Đây là một từ khá dài! Trẻ em sẽ hứng thú khi học và nói từ đó.

Khi quý vị tìm các cụm từ “điệp âm” (dưa, dứa), hãy hỏi các em chuyện gì sẽ xảy ra nếu quý vị thay đổi âm thanh đầu tiên của mỗi từ (mưa, mứa). Hãy xem trẻ có thể tự thay đổi hay không (ví dụ “Chuyện gì xảy ra nếu chúng ta thay âm /d/ trong dưa, dứa thành /m/? Có bạn nào làm được như vậy không?”).

Các Nguồn Trợ Giúp Người Lớn

Adams, M. Phonemic Awareness in Young Children: A Classroom Curriculum.

Blevins, W. Phonemic Awareness Activities for Early Reading Success: Easy, playful activities that help prepare children for phonics instruction.

Beaton, C. Playtime Rhymes.

Hohmann,, M. Fee, Fie, Phonemic Awareness: 130 Prereading Activities for Preschoolers.

Ghi Chú/Các Y Tưởng:

Nhận Mặt Chữ

Nhận Mặt Chữ: Đó là gì?

Hiểu cách thức “hoạt động” của một cuốn sách hoặc một tác phẩm viết.

- Hiểu rằng các biểu tượng (thường có màu đen) trong một trang hoặc ký hiệu có ý nghĩa. Đó là từ ngữ.
- Một loạt các biểu tượng (chữ cái) ở phía trước một cuốn sách là tiêu đề và có thể là tên của tác giả và họa sĩ minh họa.
- Cuốn sách có mặt trước và mặt sau, phần trên và phần dưới.
- Chúng ta giở các trang sách từ phải sang trái, nhưng lại đọc từ trái sang phải (Lưu ý: Quy tắc này áp dụng cho tiếng Việt và cả tiếng Anh. Một số ngôn ngữ được in và đọc theo hướng khác.).
- Chúng ta bắt đầu đọc từ đầu trang (hoặc đoạn).
- Chúng ta đọc các từ trong sách (chứ không phải “đọc” các bức tranh).
- Sách và các tài liệu viết khác là các nguồn cung cấp thông tin.
- Mọi người sử dụng sách và các tài liệu viết khác để giúp họ trong cuộc sống hàng ngày (viết và sử dụng các danh sách, tra cứu thông tin, thưởng thức một câu chuyện, đọc báo, quyết định sẽ đi xe buýt nào v.v...).

Khi trẻ em tới trường và đã hiểu ý nghĩa của sách báo (sách, các tài liệu viết khác), các em dễ có khả năng sẵn sàng học những điều khác liên quan tới việc đọc sách hơn.

Hãy tưởng tượng quý vị tới một nơi mới và cần tra bản đồ. Bây giờ hãy tưởng tượng quý vị không hề biết gì về cách tra bản đồ. Quý vị sẽ phải mất một thời gian để học cách sử dụng bản đồ trước khi có thể bắt đầu biết được mình đang đi đâu.

Điều này cũng giống như những trẻ em hiểu ý nghĩa của sách vở. Các em có thể bỏ qua bước đầu tiên (ý nghĩa của sách) và chuyển ngay sang bước tìm hiểu về các bức tranh, câu chuyện, các chi tiết và các từ trong sách.

Nhận Thức về Sách Vở: Biểu hiện như thế nào?

Nhận thức về sách vở có thể giống như giả bộ đọc sách. Ngay khi mới được 18 tháng tuổi, trẻ em sẽ bắt chước hoặc giả bộ như đang đọc sách. Ban đầu, cuốn sách có thể được đặt ngược hoặc đưa trẻ có thể lật trang sách “không đúng” cách. Quý vị có thể nghe thấy đứa trẻ sử dụng âm thanh giống như đọc sách khi “giả bộ đọc sách.”

Dần dần, trẻ em sẽ biết cách cầm sách, giở từng trang sách một và thậm chí vừa đọc và dùng ngón tay dò theo hàng chữ trong sách.

Trẻ em có thể nhận biết các biển báo quen thuộc trong khu phố của mình, ví dụ như biển của cửa hàng McDonalds hay các biển báo Dừng Lại (“STOP”). Đây gọi là chữ trong môi trường.

Quý vị có thể nhìn thấy trẻ em chỉ tay vào một số chữ in và sau đó “đọc” các chữ đó. Một đứa trẻ có thể nhất quyết nói rằng em đang đọc chữ đúng cách, ngay cả khi quý vị biết là các em nói từ khác.

Khi các em lớn hơn và hiểu rõ hơn về sách báo, quý vị sẽ thấy các em sử dụng sách báo khi vui chơi - đọc sách cho búp bê, nhận yêu cầu của quý vị khi chơi trò chơi nhà hàng, giả bộ viết thư. Khi quý vị xem những gì một đứa trẻ đã viết, quý vị có thể chỉ nhìn thấy các ký hiệu trên giấy. Tuy nhiên, đó không chỉ là những nét chữ ngoặc ngoặc mà là bằng chứng cho thấy rằng đứa trẻ đang hiểu rõ hơn về chữ và ý nghĩa của chữ.

Nhận Thức về Chữ: Quý vị có thể làm gì?

- Hãy làm gương cách quý vị sử dụng chữ trong cuộc sống hàng ngày.

Lập một danh sách với các em trước khi tập hợp các đồ tiếp liệu trong một dự án. Xem lại danh sách đó với trẻ em thường xuyên bất kỳ khi nào quý vị tập hợp các vật dụng.

Đưa trẻ em cùng tham gia khi quý vị tra thông tin trong danh bạ điện thoại, hoặc trên Internet, hoặc khi quý vị viết một bức thư để gửi về nhà cho phụ huynh. Hãy tra bản đồ với trẻ em trước khi đi bộ hoặc lên đường đi dã ngoại.

- Chỉ vào những nơi có chữ trong môi trường.

Chỉ tay vào các biển báo thường gặp (dừng lại, nhường đường, cấm đậu xe) trên các lối đi bộ hoặc trong các chuyến đi dã ngoại.

Dùng tay để chỉ ra rằng hầu như tất cả các bao gói (thanh kẹo, hộp đựng đồ ăn, hộp sữa v.v...) đều có chữ để giúp mọi người biết ở bên trong có gì.

- Đọc sách.

Khi đọc sách với trẻ em, hãy chỉ cho các em thấy tiêu đề, tên của tác giả và họa sĩ minh họa. Thỉnh thoảng, dùng ngón tay để dò, vừa đọc và dò ngón tay theo hàng chữ, (đặc biệt là khi các từ lặp lại hoặc tạo nên sự hứng thú).

Để các em giữ cuốn sách và giữ các trang sách khi quý vị đọc. Quý vị có thể phải yêu cầu các em chờ cho tới khi quý vị đã đọc xong các từ trong trang sách đó thì mới giở sang trang khác. Điều này không có gì là sai. Kinh nghiệm này sẽ giúp các em hiểu rằng đọc sách không chỉ là việc mô tả các bức tranh.

Đọc sách theo hình thức lẫn lộn để xem các em có thể điều chỉnh lỗi hay không. Để ngược cuốn sách, thử đọc cuốn sách từ sau ra trước, v.v... Hãy tỏ ra ngờ nghệch để vui chơi!

- Tạo sách với trẻ em.

Tạo các cuốn sách về các chuyến đi dã ngoại hoặc các đề tài mà trẻ em quan tâm (khung long, xe tải, chim chóc v.v...).

Quá trình tạo sách sẽ giúp trẻ em tìm hiểu về các phần của cuốn sách và cách thức viết sách (câu chuyện đi từ trước ra sau, hàng chữ chạy từ trái sang phải, tiêu đề thường ở trang bìa trước).

Cung cấp sẵn các vật liệu làm sách (giấy, băng keo dính, kéo loại dành cho trẻ em, bút đánh dấu, viết chì v.v...) cho trẻ em để các em tự tìm hiểu.

CÁC HOẠT ĐỘNG

- Đọc những cuốn sách có chữ tô nổi hoặc viết bằng các ký tự.
- Tạo Các Biển Báo hoặc Nhãn Dán
Tạo các biển báo cho căn phòng. Khuyến khích trẻ em trang trí các biển báo. Dán nhãn lên các đồ vật mà các em thường sử dụng (giá sách, cửa ra vào, những chỗ quen thuộc v.v...). Thay đổi các biển báo theo định kỳ (gỡ bỏ các biển báo cũ khi quý vị đặt biển báo mới).
- Niêm Yết Các Chỉ Dẫn
Sử dụng các từ, hình ảnh và hình chụp đơn giản để tạo thành các biển báo hướng dẫn cho các hoạt động thông dụng (ví dụ như rửa tay, sơn, dính keo, chuẩn bị về nhà). Niêm yết các biển báo nơi trẻ em có thể “đọc” khi thực hiện hoạt động đó. Ví dụ, các hướng dẫn cách dính keo có thể gồm có chữ hoặc hình ảnh, 1) mặc áo khoác ngoài vào, 2) đặt báo lên bàn, 3) lấy keo dán, giấy, dụng cụ ra, 4) vui vẻ!, 5) đóng nắp keo dán lại, 6) cất vật liệu đi, 7) dọn dẹp bàn, 8) treo áo khoác lên.
- Giữ Liên Lạc
Khuyến khích trẻ em tham gia viết chữ cái hoặc thư điện tử cho bạn bè và gia đình hoặc viết các bức thư cảm ơn cho những vị khách tới thăm lớp học.
- Báo Cáo của Lớp Học
Tạo thói quen ghi chép lại các hoạt động đặc biệt mà quý vị thực hiện với trẻ em tại trung tâm giữ trẻ của quý vị (chụp hình, thu thập tác phẩm nghệ thuật của các em, đề nghị các em nhận xét về một hoạt động). Sau khi hoạt động kết thúc (chuyến đi dã ngoại, thời điểm có thể giảng dạy, dự án, đề tài trong chương trình học), hãy lập một bản báo cáo cỡ bằng tám biểu ngữ về hoạt động hoặc sự kiện đó. Đưa vào đó phần mô tả về sự kiện, chuyện gì xảy ra, các em đã làm gì, vị khách thăm đã làm hoặc nói gì v.v.... Trang trí các tấm biểu ngữ báo cáo bằng hình ảnh, tác phẩm nghệ thuật của trẻ em v.v...

Khi hoàn tất bản báo cáo, hãy đọc và xem lại cùng với các em trong thời gian sinh hoạt theo nhóm trước khi treo lên tường. Làm như vậy trẻ em có thể đọc bản báo cáo với cha mẹ mình trong thời gian phụ huynh đưa con tới trường và tới đón con.

- Các Tấm Thẻ Ghi Công Thức Nấu Ăn
Ghi ra các công thức nấu ăn thường sử dụng (để chơi trò nặn đất sét, pha nước trái cây từ nước trái cây cô đặc, làm bánh kẹp v.v...). Sử dụng chữ khổ lớn và các bức tranh đơn giản phản ánh mỗi bước của công thức nấu ăn đó. Khuyến khích trẻ em “đọc” công thức nấu ăn đó khi các em giúp quý vị lập công thức này.

Có nhiều loại sách có thông tin tham chiếu tới các công thức nấu ăn và cách nấu nướng. Một số cuốn sách (Pancakes for Breakfast của tác giả dePaola hoặc Sun Bread của tác giả Kleven) có kèm theo cả các công thức nấu ăn.

- Khuyến Khích Các Trò Chơi Đón Kịch Liên Quan tới Chữ
Thêm các vật dụng vào nhiều khu vực vui chơi trong lớp học hoặc môi trường để khuyến khích trẻ em tìm hiểu về chữ. Các đề tài có thể áp dụng là: các tài liệu của bưu điện (con dấu cao su, hộp thư, bì thư, thư cũ) và nhà hàng (thực đơn mua về nhà, các cuốn sách dạy nấu ăn, tiền giả để chơi), hoặc tiệm tạp hóa (các hộp đựng đồ ăn sẵn, tiền giả để chơi, xe đẩy hoặc túi mua hàng). Mỗi đề tài này có thể có các vật dụng như viết mực, viết chì, và giấy để viết thư, nhận yêu cầu gọi món của khách, hoặc để lập các danh sách mua sắm.

Các đồ vật khác liên quan tới chữ gồm có tạp chí, catalogs, báo, danh bạ điện thoại, các tờ thông tin du lịch, thư từ linh tinh, phiếu giảm giá của tiệm, các cuốn lịch, bưu thiếp chúc mừng, cuống vé và danh thiếp.

- Những Từ Trên Tủ Lạnh
Quý vị có thể mua bài thơ “gắn trên tủ lạnh” cho trẻ em. Mỗi bộ bài thơ đều có một loạt các từ có nam châm dính mà quý vị có thể trộn lẫn và ghép lại với nhau theo nhiều cách để tạo ra các câu hoặc bài thơ ngắn. Các bộ dành cho trẻ em thường có chữ khổ lớn và các từ liên quan tới cuộc sống của trẻ em. Các bộ chữ này thường có bán tại các tiệm sách hoặc một số tiệm đồ chơi. Mặc dù bây giờ con quý vị có thể không đọc được các từ đó, nhưng qua việc tạo các vần thơ với quý vị, em sẽ học được ý nghĩa của các từ ngữ.

Tạo bài thơ “gắn trên tủ lạnh” riêng của quý vị với các chữ và nam châm dính (có thể mua tại tiệm bán đồ thủ công). Quý vị cũng có thể ghi chữ trên bảng ni để sử dụng cùng với bảng bằng vải bạt và bảng ni.

Các Nguồn Trợ Giúp cho Người Lớn

Bloom, C. A. Playing With Print: Fostering Emergent Literacy

Ghi Chú/Các Ý Tưởng:

Kiến Thức về Chữ Cái

Kiến Thức về Chữ Cái: Đó là gì?

Kiến thức về chữ cái liên quan tới việc...

- nhận biết và gọi tên các chữ cái trong bảng chữ cái,
- nhận biết những điểm giống nhau và khác nhau giữa các chữ cái,
- nhận biết là có chữ cái viết hoa và chữ cái viết thường, và
- nhận biết các âm thanh cụ thể gắn liền với các chữ cái cụ thể.

Kiến thức về chữ cái là kỹ năng chuẩn bị sẵn sàng đi học rất thông dụng. Đa số các giáo viên mẫu giáo đều yêu cầu trẻ em phải “biết chữ cái của các em” trước khi vào học mẫu giáo.

Những trẻ em biết chữ cái và hiểu rằng chữ cái tạo ra âm thanh đều được chuẩn bị tốt hơn để “giải mã” (tìm ra mối quan hệ giữa chữ cái – âm thanh tạo thành từ). Các em hiểu rằng các biểu tượng chữ cái cụ thể có thể dẫn tới các từ nhất định và có thể bắt đầu đoán trước các chữ cái trong từ khá hiệu quả.

Kiến Thức về Chữ Cái: Biểu hiện như thế nào?

Khi được bốn tuổi, đa số các trẻ em sẽ bắt đầu thể hiện sự quan tâm đối với chữ cái; đặc biệt là các chữ cái theo tên của em. Các em thậm chí nhận biết các chữ cái tạo thành tên của mình trong chữ gặp ở môi trường.

Mark vừa nói vừa chỉ vào chữ M trên tấm biển McDonalds: “Đây là chữ cái của con mẹ à.”

Những em bé bốn tuổi cũng có thể bắt đầu thể hiện sự quan tâm tới việc viết tên của các em. Có thể trẻ nhỏ bắt đầu viết tên của mình bằng tất cả các chữ viết hoa dễ dàng hơn vì những chữ viết thường đòi hỏi phải có kỹ năng vận động chi tiết tốt hơn.

Khi được năm tuổi, nhiều trẻ em mở rộng vốn chữ cái mà các em nhận biết được và ghi lại để ghép các chữ cái thành các từ quen thuộc và có ý nghĩa đối với các em.

Susan thích ghi chép các mẫu giấy rồi mang về nhà cho cha mẹ mình, trong đó ghi “con yêu mẹ (hoặc ba)”. Bây giờ em có thể nhận biết và có thể viết các chữ S, U, A, N, C, O, N, Y, Ê, U, M, H, Æ, và B.

Mặc dù trẻ nhỏ có thể được hướng dẫn để nhận biết và viết tất cả các chữ cái trong bảng chữ cái, việc hiểu chức năng hoặc mục đích của các chữ cái này đều xuất phát từ các kinh nghiệm, ý nghĩa của việc tạo ra chữ cái (ký tên, viết thư cho mọi người v.v...).

Khi trẻ bắt đầu viết các chữ cái của mình, các em có thể viết theo thứ tự ngược lại. Khi viết tên của các em hoặc một từ ngữ, các chữ cái có thể tràn ngập khắp trang giấy. Các em có thể bỏ qua các chữ cái hoặc chỉ viết những chữ cái mà mình yêu thích. Các em có thể chỉ có những nét vẽ trên giấy và cho rằng những nét vẽ đó là chữ cái. Tất cả những "lỗi" này đều khá bình thường. Một số "lỗi" như hướng của chữ cái kéo dài tới vài năm đầu tiên ở cấp tiểu học. Nên khuyến khích trẻ em khi các em cố gắng tập viết.

Amalia học được rằng tên của em có ba chữ A và vì vậy em có thể đánh vần tên của mình:

A A A M L I

Kiến Thức về Chữ Cái: Quý vị có thể làm gì?

- Nói về các chữ cái nhìn thấy trong môi trường có liên quan tới tên của các em. Chỉ cho trẻ thấy khi tên của em được ghi trên một thứ gì đó (bưu thiếp, thẻ ghi tên, danh sách, ba lô của đứa trẻ).
- Nếu quý vị đang áp dụng chương trình "Chữ Cái Trong Tuần," hãy bắt đầu bằng những chữ cái có ý nghĩa đối với trẻ em (các chữ cái đầu tiên trong tên của các em), chứ không phải là sử dụng thứ tự "ABC" thông thường.
- Khi giúp trẻ em học cách viết tên mình, hãy cố gắng tìm cách mô tả về chữ cái liên quan tới thế giới của các em hoặc đưa vào một vần điệu ngắn và dễ nhớ. Việc này sẽ giúp nhắc nhở trẻ em cách viết chữ cái.

Ví dụ:

A: Ngọn núi có một nét vạch chạy qua.

M: Lên xuống, lên xuống, dừng lại

O: Hình tròn.

Q: Hình tròn có đuôi

R: Vạch có một khối u và một chân

- Cung cấp sẵn các tài liệu viết để vui chơi và tìm hiểu. Trẻ em cần những kinh nghiệm với các tài liệu viết thường xuyên mới thấy việc viết chữ thú vị.
- Biến thành hoạt động thú vị!
Nếu việc viết chữ cái trở thành một công việc hoặc một thứ gì đó mà đứa trẻ phải làm trước khi em có thể làm một việc gì đó thú vị, đứa trẻ có thể mất đi sự ham học.

Hãy kết hợp việc viết chữ vào các hoạt động có ý nghĩa hoặc những việc mà các em thích làm. Một số em thích chơi trò trường học. Các trẻ em khác muốn tham gia khi quý vị viết thư cho cha mẹ hoặc các giáo viên khác. Quý vị có thể tiếp xúc với các trẻ em khác bằng cách chỉ ra các chữ trong tên của xe hoặc xe tải, tên của các nàng công chúa nổi tiếng, v.v...

- Đọc các cuốn sách về chữ cái.
Gần đây, các tác giả viết các cuốn sách bảng chữ cái đã xử lý khá thông minh trong cách trình bày bảng chữ cái. Các cuốn sách về bảng chữ cái thường kết hợp việc nhận biết chữ với các âm thanh của chữ và vần điệu. Hãy nhờ nhân viên thư viện dành cho trẻ em giúp tìm một số cuốn sách có bản chữ cái “thú vị” hoặc tìm một số cuốn sách ở trang sau.

CÁC HOẠT ĐỘNG

- Các Chữ Cái Gắn Trên Tủ Lạnh
Các chữ cái có nam châm dính trên tủ lạnh hoặc bề mặt kim loại khác có thể là trò chơi rất thú vị để trẻ em khám phá và tạo từ ngữ.
- Thu Thập Chữ Cái
Sử dụng các tạp chí, báo, thư từ linh tinh và catalogs để cắt ra các bức thư gửi khách hàng. Các em có thể phải mất một thời gian mới biết được ranh giới giữa các chữ cái (nơi một chữ cái bắt đầu và kết thúc). Việc cắt các chữ cái ra sẽ giúp quý vị có cơ hội nói về các chữ cái đó (hình dạng ranh giới, chữ cái viết hoa, viết thường v.v...). Hãy đề nghị các trẻ em đóng góp các ý tưởng về các mục đích sử dụng của chữ cái (phân loại, các cuốn sách chữ cái, nhãn dán, biển báo v.v...).

Khi ra ngoài, hãy tìm những chữ cái phù hợp với sự cách điệu của quý vị (về các biển báo, biểu trưng, chữ cái được chạm khắc v.v...). Hãy cân nhắc việc bắt đầu sưu tập những chữ cái viết theo không gian ba chiều để chia sẻ với trẻ em.

- Hình Dạng Chữ
Nói chuyện với trẻ em về hình dạng của chữ cái. Tìm những thứ có hình dạng tương tự trong môi trường cuộc sống thông thường (Một chiếc vòi phun nước trông có thể giống như chữ “S”, một chiếc chén có hình dạng giống như chữ “O”).

Hãy yêu cầu trẻ em tạo các chữ cái bằng ngón tay hoặc cơ thể. Khuyến khích trẻ em cùng hợp tác làm việc để tạo ra hình dáng chữ cái phức tạp hơn. Chụp hình các em khi các em đang tạo ra hình dáng chữ cái của mình. Lập một tờ bích họa với các hình ảnh, ghi chép lại bản chữ cái bằng ngón tay hoặc cơ thể.

- Các Tờ Giấy Ghi Tên Khi Tới
Đa số các cơ sở giữ trẻ đều có nơi để cha mẹ ghi tên khi đưa/đón con. Hãy lập một tờ ghi tên dành riêng cho trẻ em. Sử dụng máy điện toán với phông chữ cỡ lớn để lập một danh sách tên của mỗi đứa trẻ và một dòng bên cạnh tên đó. Hàng ngày khi một đứa trẻ tới nơi, khuyến khích em ghi tên (đừng lo về việc ghi tên ra về). Nếu đứa trẻ không muốn ký tên của mình, quý vị có thể khuyến khích em vẽ một bức tranh bên cạnh tên em.

Ghi ngày tháng cho các tờ ghi tên khi tới và hàng tháng lưu lại một bản. Cần lưu ý là kiến thức về viết và chữ cái của trẻ em thay đổi và phát triển theo thời gian. Sử dụng một bộ sưu tập các tờ ghi tên khi tới làm bằng chứng về kiến thức chữ cái và mức độ phát triển kỹ năng vận động chi tiết khi quý vị chuẩn bị cho các buổi họp giữa giáo viên và phụ huynh.

- Các Cuốn Sách về Chữ Cái

Nếu quý vị đang áp dụng trò chơi “chữ cái của tuần,” hãy lập một cuốn sách về bảng chữ cái với trẻ em bằng một trang trong bảng chữ cái. Xin nhớ rằng, quý vị không bắt buộc phải bắt đầu cuốn sách với phần đầu tiên của bảng chữ cái. Hãy bắt đầu bằng những chữ có ý nghĩa đối với các trẻ em trong nhóm của quý vị (các chữ cái đầu theo tên của các em, các chữ cái mà các em nhận ra trong môi trường xung quanh v.v...).

Sử dụng các chữ cái, hình chụp của các chữ cái, hình chụp của những trẻ em có tên bắt đầu bằng một chữ cái cụ thể, hoặc hình chụp của những thứ bắt đầu bằng chữ cái đó. Giữ lại các bức hình hoặc từ phù hợp với kinh nghiệm của các em (các loại thực phẩm mà các em ăn, những thứ mà các em định chơi cùng, các hoạt động mà các em thường xuyên làm, thú nuôi hoặc thành viên trong gia đình của các em). Ép nhựa các trang này nếu có thể được.

Tạo một cuốn sách mới với mỗi nhóm học sinh mới (mỗi khi quý vị bắt đầu lại một chữ cái của tuần). Làm như vậy cuốn sách sẽ luôn luôn có ý nghĩa hoặc liên quan tới các trẻ em trong nhóm của quý vị.

Tạo các cuốn sách chữ cái với mỗi đứa trẻ, trong đó mỗi chữ cái trong tên của đứa trẻ được dành một trang. Chúng tôi xin nhắc lại là quý vị có thể sử dụng các chữ cái được cắt ra, hình chụp, v.v... để trang trí cho mỗi trang. Ép nhựa các trang này nếu cần thiết.

Ghi Chú/Ý Tưởng:

Đọc Sách Với Trẻ Em Có Thể Giúp Đạt Được Mọi Mục Đích!

Quý vị có thể nhận thấy là mỗi trang gợi ý đều có phần gợi ý rằng quý vị nên đọc sách cho trẻ em. Chỉ cần mỗi ngày đọc ít nhất một cuốn sách cho đứa trẻ mà quý vị trông nom cũng có thể giúp...

- **Tạo Sự Ham Thích Đọc Sách.**
Một cuốn sách hay có thể khiến trẻ em muốn nghe nhiều cuốn sách khác hơn, dành thêm thời gian với sách, tìm hiểu các cuốn sách khác và cuối cùng là học cách tự đọc sách.
- **Phát Triển Vốn Từ Vựng và Kiến Thức về Thế Giới.**
Qua việc đọc và thảo luận về sách, trẻ em có thể tìm hiểu về ý nghĩa của các từ ngữ và hiểu biết về thế giới của mình.
- **Phát Triển Các Kỹ Năng Tường Thuật.**
Một đứa trẻ càng tiếp xúc nhiều với sách thì em càng hiểu được tại sao một câu chuyện lại có kết cấu như vậy và sẽ áp dụng kết cấu đó vào trong các câu chuyện em nghĩ ra và kể lại.
- **Phát Triển Nhận Thức về Ngữ Âm.**
Có vô vàn những cuốn sách có vần điệu cũng như các cuốn sách có các từ và các thành ngữ rất thú vị.
- **Phát Triển Nhận Thức về Sách Báo.**
Mỗi kinh nghiệm giữa một đứa trẻ, người lớn và một cuốn sách sẽ giúp trẻ em biết cách thức hoạt động của sách và các tài liệu viết.
- **Phát Triển Kiến Thức về Chữ Cái.**
Sách có thể là một cách vui vẻ, thú vị và “không gây đau đớn” để trẻ em học các chữ cái của mình.

Tìm Những Cuốn Sách Hay Để Cùng Đọc Với Trẻ Em

- Nói chuyện với nhân viên thư viện phụ trách mục trẻ em tại thư viện địa phương. Các nhân viên thư viện trẻ em đặc biệt hiểu biết rất rõ về các cuốn sách dành cho trẻ em. Nhân viên thư viện có thể giúp quý vị tìm các cuốn sách phù hợp với độ tuổi của những đứa trẻ mà quý vị đang trông nom, đặc điểm tính cách của trẻ và các mối quan tâm của các em.
- Tham gia giờ kể chuyện tại thư viện địa phương.
Hãy mượn các cuốn sách mà trẻ em rất thích đọc khi có sẵn. Quý vị có thể xem lịch trình về các buổi kể chuyện trên mạng trực tuyến tại <http://www.multcolib.org/mcl-hrs.html> hoặc gọi thư viện địa phương (thông tin chi nhánh và số điện thoại ghi ở trang bìa sau của tập sách này).
- Đưa một nhóm nhỏ học sinh tới thư viện!
Vào ngày có “ít” học sinh ghi danh tham gia hoặc ngày quý vị có thêm bảo hiểm, hãy đưa một nhóm nhỏ học sinh tới thư viện. Tạo điều kiện cho mỗi em chọn một hoặc hai cuốn sách (nếu quý vị biết mình luôn kiểm tra số lượng cuốn sách tương tự, sẽ dễ dàng hơn để biết số lượng sách mà quý vị vẫn phải tìm khi gần tới ngày hết hạn).

Quý vị có thể lục sách trong khi có mặt tại thư viện (“Cháu có chắc là cháu muốn mượn cuốn sách này không? Cuốn này có rất nhiều từ ngữ và gần như không có tranh.”). Tuy nhiên, nếu có thời gian, quý vị có thể đọc một vài cuốn sách các em nghe để khởi động trong khi có mặt tại thư viện.

Mang sách trở lại chương trình của quý vị và cố gắng cùng đọc với trẻ các cuốn sách đó. Sẽ có khả năng là tìm được một số cuốn sách thích hợp còn một số cuốn khác thì không. Rất may là số sách thích hợp có thể được gia hạn còn số sách không thích hợp có thể được trả lại cho thư viện để mượn các cuốn khác.

- Tìm danh sách các cuốn sách mà các cá nhân hoặc tổ chức đã lập.
Có nhiều danh sách các cuốn sách do Thư Viện Quận Multnomah biên soạn, có sẵn trên mạng Internet: <http://www.multcolib.org/kids/booklists/> Các Thư Viện trên toàn thế giới thường đăng danh sách các loại sách của họ trên Internet.

Thư Viện Công Cộng New York: www.nypl.org/branch/kids/gloria.html

Nếu tìm kiếm danh sách “các cuốn sách dành cho trẻ nhỏ” trên mạng trực tuyến, quý vị sẽ tìm thấy nhiều lựa chọn hữu ích. Các tờ báo và tạp chí đôi khi có đăng kết quả đánh giá về các cuốn sách hay cho trẻ em hoặc danh sách các cuốn sách về một đề tài cụ thể.

Xin nhớ rằng, chỉ vì một “chuyên gia” đã lựa chọn một cuốn sách cụ thể không có nghĩa đó sẽ là cuốn sách hay để quý vị đọc cho trẻ em. Hãy sử dụng các danh sách này để tham khảo và đọc các cuốn sách phù hợp với các trẻ em mà quý vị chăm sóc.

Các Cuốn Sách Gợi Ý để Phát Triển Kỹ Năng Học Chữ Từ Nhỏ

Ham Thích Đọc Sách

Tác giả	Tên sách
Burton	Mike Mulligan and His Steam Shovel
Cronin	Click, Clack Moo
De Paola	Strega Nona
Gilman	Something From Nothing
Hassett	Cat Up A Tree
Keats	The Snowy Day
McMullan	I Stink
Rathman	Officer Buckle and Gloria
Scieszka	The True Story of the Three Little Pigs
Shannon	Duck On A Bike
Slobodkina	Caps for Sale
Viorst	Alexander and the Terrible, Horrible, No Good, Very Bad Day

Từ Vựng

Tác giả	Tên sách
Angelou	Kofi and His Magic
Berger	A Whale is Not A Fish: and other animal mix-ups
Henkes	Chrysanthemum
James	Dear Mr. Blueberry
Lobel	Great Blueness and Other Predicaments
Lobel	The Rose In My Garden
McCloskey	Make Way For Ducklings
Ray	All Aboard!
Steig	Doctor De Soto
Trinca & Argent	One Woolly Wombat
Waber	Ira Sleeps Over

Nhận Thức về Sách

Tác giả	Tên sách
Brown	Arthur Writes a Story
Cabrera	Old Mother Hubbard
Cronin	Click, Clack, Moo
Cronin	Giggle, Giggle, Quack
Eastman	Are You My Mother?
Henkes	Lilly and the Purple Plastic Purse
Lawrence	This Little Chick
Miller	Where Does It Go?
Shaw	Sheep in a Jeep

Kỹ Năng Tường Thuật

Tác giả	Tên sách
	Các cuốn truyện tranh không có chữ, với các bức tranh chi tiết, nhưng chỉ có ít chữ hoặc không có chữ, thường giúp trẻ em tự nghĩ ra các câu chuyện riêng của mình.
Degen	Daddy Is A Doodlebug
DePaola	Pancakes For Breakfast
Feiffer	Bark, George
Kalan	Jump, Frog, Jump
Lewis	Lot at the End of My Block
Lexau	Who Took The Farmer's Hat?
Mayer	A Boy, A Dog, and A Frog
Mayer	Frog Goes To Dinner
Rathmann	10 Minutes till Bedtime
Rathmann	Goodnight Gorilla
Root	One Duck Stuck
Weitzman & Glasser	You Can't Take a Balloon Into The Metropolitan Museum
Wells	Bunny Cakes

Nhận Thức về Ngữ Âm

Tác giả	Tên sách
Cameron	"I Can't" Said The Ant
Crebbin	Cows in the Kitchen
Edwards	Clara Caterpillar
Edwards	Roar: A noisy counting book
Falwell	Turtle Splash
Fox	Boo To A Goose
Kirk	Miss Spider's Tea Party
Opie	Here Comes Mother Goose
Jackson	I Know an Old Lady Who Swallowed a Pie
Schwartz	Busy Buzzing Bumble Bees and Other Tongue Twisters
Shelby	Potluck
Sloat	Farmer Brown Shears His Sheep: A yarn about wool
Sturges	I Love Trains
Seuss	Fox in Socks
Walton	So Many Bunnies
Wood	Silly Sally

Kiến Thức về Chữ Cái

Tác giả	Tên sách
Base	Animalia
Ernst	The Letters Are Lost
Flanagan	Wish and Win: The Sound of W
Hudson	Afro-bets ABC Book
Joyce	ABC Animal Riddles
Lyne	A, My Name Is
MacDonald	Alphabatics
Martin	Chicka Chicka Boom Boom
Paul	Everything To Spend The Night
Sierra	There's a Zoo In Room 22
Walton	So Many Bunnies